

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Střední průmyslová škola Ostrava-Vítkovice

Zengrova 1/822, 703 00 Ostrava-Vítkovice

Identifikátor školy: 600 017 699

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání inspekce: 19. až 21. října 1999

Čj.	146 337/99-11108
Signatura	on6ft205

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při orientační inspekci ve škole proběhly hospitace ve dvou volitelných maturitních předmětech, matematika a německý jazyk a v odborných předmětech, jejichž obsahová náplň se promítá do souboru maturitních témat teoretické zkoušky z odborných předmětů u studijního oboru 23-41-L Strojírenství a teoretické zkoušky z ekonomických předmětů u studijního oboru 64-42-M Strojírenská technická administrativa.

Matematika

Hospitováno bylo u dvou vyučujících ve třech hodinách matematiky. Týdenní hodinové dotace vyučovacími hodinami odpovídají učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám. V souladu s osnovami mají vyučující zpracovány tematické plány, podle nichž probíhala i výuka v hospitovaných vyučovacími hodinách. V jedné vyučovací hodině bylo zjištěno menší časové zpoždění a změna pořadí probíraných témat oproti tematickému plánu. Žákům, kteří si volí matematiku jako maturitní předmět se věnují vyučující formou přípravy mimo vyučování.

Kvalita výuky byla pozitivně ovlivněna odbornou i pedagogickou způsobilostí obou vyučujících. Učebny, ve kterých byla matematika vyučována, byly vybaveny klasickým školním nábytkem, odpovídaly psychohygienickým podmínkám, po stránce estetické působily poněkud strohým dojmem. Škola je pro výuku matematiky vybavena základními pomůckami (modely těles pro výuku stereometrie, rýsovacími pomůckami, nástěnnými obrazy pro výuku geometrie, tematickými foliemi pro zpětnou projekci, počítačovými programy pro nižší stupeň gymnázia, kalkulátory apod.). Žáci mají k dispozici starší učebnice, které jim škola půjčuje.

Z hlediska forem a metod výuky byly hospitované hodiny na rozdílné úrovni. V některých hodinách převládala frontální výuka, chyběla větší motivace žáků, z čehož pak vyplývala jejich pasivita a mírná nekázeň. Tam, kde byli žáci lépe motivováni, se projevila jejich aktivita a spoluúčast. Stanovené cíle všech vyučovacími hodin byly splněny. Komunikace žáků s vyučujícími byla přiměřená jejich věku a mentalitě. V hospitovaných hodinách byla využívána metoda práce žáků s učebnicí. Opakování i zkoušení žáků mělo návaznost na probírané učivo, hodnocení bylo objektivní a učitelé zdůvodněné. Vyučovací čas byl efektivně využit, v některých hodinách mohlo být dáno více prostoru pro samostatnou aktivitu žáků a individuální nebo skupinové aktivity.

Vyšší úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky a učitelem byla zaznamenána v jedné hospitované hodině. Osobnost žáků byla respektována.

Přípravě a plánování učiva věnují vyučující dostatečnou pozornost, případný nesoulad s tematickým plánem je jen drobným formálním nedostatkem, osnovy jsou plněny. Příprava a plánování je proto hodnoceno jako velmi dobré. Rovněž podmínky výuky jsou velmi dobré. V organizaci vyučovacími hodin, ve zvolených metodách, motivaci žáků a komunikaci byly sice zjištěny rozdíly, ale v úhrnu jsou tyto oblasti hodnoceny také jako velmi dobré.

Výuka matematiky v hospitovaných hodinách je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Mechanika

V tomto předmětu, jehož znalost žáci uplatní v technických výpočtech praktické části maturitní zkoušky, je plánování a příprava výuky na vynikající úrovni. Učivo je časově rozděleno v tematických plánech jednotlivých ročníků. K obsahové duplicitě nedochází. Vyučující při

přípravě berou v úvahu zásadu návaznosti učiva a souvislosti s ostatními předměty. Tento fakt se výrazně promítá do cílů vyučovacích hodin. Všichni učitelé splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, dodržují psychohygienické zásady výuky, Činnosti žáků byly vhodně členěny, probíhaly v odpovídajícím tempu. Učebny byly na přiměřené estetické úrovni.

Výuka ve sledovaných hodinách probíhala podle známých pravidel a pokynů učitelů. Výklad byl prokládán častými dialogovými otázkami. Učivo bylo prezentováno věcně a odborně správně s důrazem na jeho aplikaci. Ve sledovaných hodinách chyběly prvky aktivního učení a nebyl vytvořen dostatečný prostor pro samostatné učení žáků.

Žáci byli motivováni opakováním učiva a otázkami učitelů k ověření porozumění probrané látky. Učitelé byli nápomocni při řešení úkolů, využívali okamžitou zpětnou vazbu v případech chybných postupů řešení u prováděných výpočtů.

Typ hodiny neumožňoval vytvoření prostoru pro vyjadřování vlastního názoru žáků. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá, úroveň komunikace žáků byla slabá.

Plánování a příprava výuky je hodnocena v daném předmětu jako vynikající, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako dobré, hodnocení účinnosti motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu je dobré, stejně jako hodnocení úrovně spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy.

Výuka mechaniky je hodnocena celkově jako dobrá.

Strojírenská technologie

Ve všech sledovaných hodinách odpovídala časová dotace hodin schválenému učebnímu plánu. Pečlivě zpracované tematické plány učiva byly v souladu s učebními osnovami. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna bez obsahové duplicity. Plánované cíle jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je v naprosté většině hodin plně využívána, což se pozitivně odráží v kvalitě výuky. Materiální a psychohygienické podmínky vyhovují danému typu školy. Strojírenská technologie je vyučována v kmenových učebnách. Výklad učiva dle barevně provedeného nákresu na tabuli byl ve sledovaných hodinách doprovázen názornou ukázkou probíraných strojních součástí. K souhrnnému opakování učiva slouží videoprogramy. Některé aplikační výpočty zpracovávají žáci na počítačích. Kromě učebnic využívají odbornou literaturu a časopisy z technické školní knihovny.

Struktura stavby hodin odpovídala výukovým cílům, které byly zaměřeny na učení komplexních vědomostí žáků, nezbytných pro řešení složitějších technických výpočtů. Žáci pracovali s učebnicemi. Organizace výuky nedávala prostor pro individuální ani skupinové aktivity. Převládal frontální způsob výuky. Vyučovací čas byl využíván převážně efektivně. Učivo bylo vždy správně prezentováno, vhodně navazovalo na motivační opakování nebo zkoušení. Otázky byly zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí. Hodnocení bylo objektivní. V průběhu výuky předmětu bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. Metody práce s chybou nebylo využito.

Interakce a komunikace, založena na vzájemné důvěře, probíhala dle známých pravidel jednání. Činnosti žáků v hodinách neumožňovaly rozvíjení jejich komunikativních dovedností.

Na základě výše uvedených skutečností je plánování a příprava výuky hodnocena jako vynikající, podmínky výuky jako velmi dobré, stejně jako organizace, formy a metody výuky a motivace a hodnocení. Interakce a komunikace je hodnocena jako dobrá.

Celková kvalita výuky strojírenské technologie ve sledovaných hodinách je hodnocena jako velmi dobrá.

Stavba a provoz strojů

Plánování a příprava výuky se promítá do zpracovaných tematických plánů daného předmětu v jednotlivých ročnících, v souladu s platnými učebními dokumenty. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání studijního oboru, který při probírání teoretických poznatků se neobejde bez uvádění příkladů praktických aplikací.

Sledovaný předmět vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé s mnohaletou praxí na škole, což příznivě ovlivňuje kvalitu výuky. Výukové prostory odpovídají požadavkům na psychohygienické podmínky. Čistě vymalované učebny jsou vybaveny nově natřenými lavicemi, které svými rozměry splňují antropologické požadavky. Materiální podmínky jsou velmi dobré. Škola kromě odborné literatury disponuje množstvím trojrozměrných modelů a strojních součástí. K názornosti výuky přispívá též modernizované vybavení provozu školních dílen.

Organizace výuky a použité formy práce v hodinách odpovídaly výukovým cílům. Učitelé sledovali, čeho mají žáci v průběhu hodiny dosáhnout. Pochopit a pamětně zvládnout nové teoretické poznatky, komplexně procvičit nabyté vědomosti prováděním technických výpočtů využívaných v praxi. Žáci samostatně pracovali s učebnicí a technickými tabulkami. Alternativní způsoby řešení úkolů nebyly možné. Zvolená forma, vyvolávání žáků k tabuli a postupné řešení výpočtů po částech, nebyla vždy z hlediska využívání času efektivní. Žáci neprojevovali výraznou aktivitu.

Vstupní motivační metody spočívaly v opakování, na něž navazoval výklad nového učiva. Motivační výzvy byly hojně uplatňovány. Výchozí znalosti prověřovali učitelé zkoušením, které mělo charakter zpětné vazby pro všechny žáky. Hodnocení výkonu bylo objektivní.

Vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byly pozitivní. Verbální i neverbální komunikace učitelů byly ve všech sledovaných hodinách na požadované úrovni.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako vynikající, podmínky výuky jsou ve sledovaných hodinách hodnoceny jako dobré, organizace, formy a metody výuky jsou vzhledem k účelnosti zvolených metod práce hodnoceny jako velmi dobré, motivace a hodnocení rovněž jako velmi dobré, interakce a komunikace je též hodnocena jako velmi dobrá.

Celkové hodnocení předmětu je velmi dobré.

Elektrotechnika

Týdenní hodinové dotace vyučovacích hodin elektrotechniky odpovídají učebnímu plánu. Rovněž členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schválenému vzdělávacímu programu. Vyučující mají zpracované tematické plány, kontrolou třídních knih a na základě provedených hospitací byl zjištěn soulad probíraného učiva s osnovami a tematickými plány.

Laboratorní cvičení zařazená v osnovách jsou přesunuta do předmětu praxe a tvoří jednu třetinu jeho obsahové náplně. Jsou realizována v elektrotechnické laboratoři a v odborné dílně. Pozitivem tohoto řešení je velice úzké spojení teorie a praxe. Negativem je, že chybí časová návaznost na probírané učivo v předmětu elektrotechnika a náplň praktických cvičení neodpovídá zcela obsahové náplni laboratorních cvičení. Učitelé dílenské praxe uplatňují inovované učební postupy s využitím modernizovaného materiálového vybavení dílen.

Elektrotechniku vyučují dva pedagogicky i odborně způsobilí učitelé (jeden z nich je začínající). Vzhledem k rozvrhu vyučovacích hodin a termínu inspekce byly hospitace uskutečněny jen u vyučujícího s delší pedagogickou praxí. Výuka elektrotechniky

v hospitovaných hodinách probíhala jak ve kmenové učebně, tak v odborné učebně elektrotechniky. Ta je vybavena demonstračním stolem a vitrínami s učebními pomůckami. K dispozici je i dobře vybavená elektrotechnická laboratoř. Žáci v některých ročnících mají učebnice, které jim zapůjčuje škola, ale ty vzhledem k rychlému vývoji v odvětví elektrotechniky postupně zastarávají a vyučující musí některé části učiva diktovat a upozorňovat na jeho odlišnosti. Výukové prostory pro výuku předmětu elektrotechnika odpovídají psychohygienickým zásadám.

Hospitované vyučovací hodiny měly klasickou strukturu, v úvodu bylo zařazeno ústní zkoušení s opakováním probraného učiva, pak následoval výklad s využitím dostupných učebních pomůcek a shrnutí učiva se zadáním domácího úkolu. V jedné vyučovací hodině byl žákům předváděn experiment (vznik indukovaného napětí a průběh střídavého proudu). V této hodině byl úvodní částí (zkoušení) věnován neúměrný prostor a řešení úloh ani shrnutí učiva nemohl být věnován dostatek času.

V průběhu výuky byla využívána odborná aktualizace a byly uváděny příklady z praxe. Opakování a zkoušení žáků mělo zpravidla návaznost na probírané učivo, hodnocení výkonu bylo objektivní a byla oceňována snaha o pokrok. V hospitovaných hodinách byla učitelem respektována osobnost žáka, větší prostor mohl být vytvořen pro diskusi a vyjadřování vlastních názorů žáků. Vzájemná komunikace mezi žáky a mezi žáky a učitelem byla na standardní úrovni, nevyskytly se nežádoucí projevy žáků.

Plánování a příprava výuky je příkladná, podmínky výuky jsou velmi dobré. V organizaci, volbě metod a forem výuky jsou ještě rezervy. Protože však v této oblasti převládají pozitiva, je hodnocena jako velmi dobrá. Motivace žáků a jejich hodnocení je dobré, komunikace a interakce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je kvalita výuky elektrotechniky v hospitovaných hodinách hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Práce s počítačem

Hospitace byly uskutečněny ve třídách vyučovaných se zaměřením na výpočetní techniku, kde je týdenní hodinová dotace předmětu práce s počítačem navýšena z celkového počtu vyučovacích hodin výběrových předmětů, což je v souladu s učebním plánem. Vzhledem k tomu, že osnovy předmětu jsou jen rámcové a jsou určeny pro výuku s nižší týdenní i roční dotací, mají vyučující zpracované podrobné tematické plány pro všechny čtyři ročníky výuky. Stěžejním tématem výuky předmětu je ovládání grafických programů (CadKey, AutoCad) pro vytváření strojnických výkresů a je v něm bezprostředně využíváno odborných znalostí, získaných v jiných předmětech. To klade velké nároky na přípravu vyučujících.

Pro výuku je využíváno pedagogické a odborné způsobilosti učitelů získané studiem příbuzných oborů odpovídajících charakteru předmětu práce s počítačem. Hospitované vyučovací hodiny probíhaly v odborných učebnách s dostatečným počtem pracovních míst a počítačů, technicky i programově vybavených na požadované úrovni, umožňující plnit stanovené vzdělávací cíle. U každého počítače pracoval vždy jen jeden žák. Propojení počítačů do sítě umožňovalo vyučujícím kontrolu i hodnocení prací jednotlivých žáků. Pro úvodní výklad nového učiva byl využíván televizor s velkou obrazovkou, připojený na výstup počítače. Žáci ve výuce využívají nákresů a rysů připravených učiteli, podle nichž pracují na svých projektech. Vhodné učebnice nemají, ani nejsou vedeni k systematickému zápisu učiva do sešitu. Důraz je kladen na získávání návyků a dovedností v ovládání programů na počítači.

Základní formou a metodou výuky v hospitovaných hodinách byla samostatná práce žáků s individuálním diferencovaným přístupem učitele k žákům, při kterém bylo učivo

vysvětlováno, byly opravovány chyby a vyhodnocovány výsledky činnosti. Ve vyšších ročnících zcela převládá samostatná práce na projektech, která umožňuje žákům postupovat vlastním tempem a při níž jsou respektovány jejich individuální dispozice. Práce s počítačem je vyučována ve dvouhodinových blocích, organizace výuky odpovídá psychohygienickým požadavkům.

V průběhu výuky byly využívány příklady z praxe a uplatňovány mezipředmětové vztahy studijního oboru. Vzhledem k charakteru předmětu a organizaci výuky nemohou být v každé vyučovací hodině průběžně vyhodnocovány výsledky činnosti žáků, hodnocení probíhalo individuálně po splnění dílčích úkolů. Žáci byli ale průběžně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení srovnáváním svých výsledků s předlohou nebo s výsledky spolužáků. Hodnocení bylo zaměřeno zcela pozitivně a motivovalo žáky k aktivnímu učení. Ve všech hospitovaných hodinách měli vyučující snahu dát žákům dostatečný prostor pro uplatnění jejich myšlenek a názorů. Vzájemná komunikace mezi učitelem a žáky byla ovlivněna osobností učitele. U převážné většiny žáků převládal pozitivní vztah k výuce.

Plánování i příprava výuky v hospitovaných hodinách byly cílevědomé a odpovídaly stanoveným požadavkům vzdělávacího programu. Jsou hodnoceny jako příkladné. Stejně jsou hodnoceny i podmínky výuky. Organizace, formy a metody práce jsou velmi dobré, Motivace žáků a jejich hodnocení byly velmi dobré. Rovněž komunikace a interakce v hodinách byla velmi dobrá.

Celkově je kvalita výuky práce s počítačem hodnocena jako velmi dobrá.

Ekonomika

Časová dotace sledovaného předmětu je shodná se schválenými učebními plány. Členění učiva do jednotlivých ročníků je kontinuální a je v souladu s platnými učebními osnovami. Pro předmět ekonomika v jednotlivých studijních oborech a ročnících jsou zpracovány tematické plány, které jsou převážně plněny. V jedné ze sledovaných vyučovacích hodin byl zjištěn odklon od platných učebních osnov a od časového rozvržení učiva v ročníku. Vyučující připomínku akceptovala s tím, že problém bude okamžitě řešen.

Všechny navštívené vyučovací jednotky byly vedeny plně odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Výuka probíhala v prostorných, standardně vybavených kmenových učebnách, které odpovídaly požadovaným psychohygienickým zásadám. Žáci neměli učebnice, učivo jim bylo diktováno, popřípadě připraveno v podobě odborného textu. Odborná ekonomická literatura a dokladový materiál je shromážděn v samostatném kabinetu vyučujících ekonomických předmětů. Didaktická technika nebyla využita.

Každá ze sledovaných hodin měla zřejmý cíl. Ve dvou byla využita metoda výkladu, kombinovaného rozhovorem se žáky a se zápisem do sešitů. Učivo bylo interpretováno věcně správně, bylo obohaceno praktickými aplikacemi a aktualizací. Prostor byl dán i pro frontální opakování a individuální zkoušení u tabule, během něhož ostatní žáci samostatně pracovali. Třetí ze sledovaných hodin měla charakter cvičení, ve kterém si žáci ověřovali prakticky nabyté teoretické znalosti. Motivující byla zejména práce s dokladovým materiálem. Vyučující v závěru hodiny využila za účelem ověření znalostí žáků orientační test. Ve všech hodinách bylo pamatováno na zadání domácí přípravy.

Mezi vyučujícími a žáky byl zaznamenán vztah oboustranného respektu a komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. Verbální a nonverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni.

Žáci v průběhu zkoušení prokázali dobré až velmi dobré znalosti.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako velmi dobrá, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metoda výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, motivace a hodnocení také velmi dobré, interakce a komunikace též velmi dobrá.

Výuka ekonomiky je z hlediska všech sledovaných a posuzovaných aspektů hodnocena jako velmi dobrá.

Technika administrativy

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Výukové cíle jsou stanoveny se zřetelem na aktuální stav třídy a disponibilní podmínky výuky. Předmět je vyučován v prvních dvou ročnících studia, s následnou návazností na předmět obchodní korespondence.

Technika administrativy je zabezpečena vyučujícími plně odborně a pedagogicky způsobilými pro výuku ekonomických předmětů, bez přímé specializace na techniku administrativy. Nácvik je prováděn v odborné učebně - písárně se šestnácti pracovními místy, vybavenými mechanickými psacími stroji. Stroje jsou umístěny na běžných školních lavicích. Jejich výška a absence nastavitelných židlí negativně ovlivňují kvalitu získaných dovedností. Nevhodné antropometrické podmínky vedou k enormní zátěži celého organismu, k nesprávnému držení těla, a zejména pak rukou v základní poloze na klávesnici psacího stroje.

Všechny sledované hodiny měly zřetelně stanovený cíl, kterým byl nácvik určitých písmen příslušné řady. Po úvodním výkladu následoval samostatný úkol dle předlohy z učebnice. Vyučující žáky průběžně opravovala. Žáci mají písemnosti řazeny ve složkách, jejichž grafické úpravě není věnována patřičná pozornost. Po nácviku psaní následovalo minutové cvičení na přesnost. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány žádné odlehčující ani motivující metody práce, vedoucí ke zlepšení přesnosti a výkonu žáků.

Interakce a komunikace mezi vyučující a žáky byla vzhledem k charakteru předmětu omezena na úvodní výklad a na individuální pokyny žákům.

Výsledky výuky nelze hodnotit. Písemnosti žáků nebyly dosud opraveny. Ve sledovaných vyučovacích hodinách žáci psali první klasifikované minutové cvičení.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako velmi dobrá, podmínky výuky jako dobré, organizace, formy a metody výuky jako dobré, motivace a hodnocení rovněž dobré, stejně jako interakce a komunikace.

Výuka techniky administrativy je z hlediska všech sledovaných a posuzovaných aspektů hodnocena jako dobrá.

Německý jazyk

Časová dotace předmětu odpovídala schválenému učebnímu plánu. Výuka byla vedena v souladu s tematickými plány, které velmi kvalitně zohledňovaly kromě jednotlivých aspektů platných učebních osnov i řečové dovednosti a jazykové prostředky. Bylo pamatováno na komunikativní situace, tematicky zaměřené okruhy, včetně okruhů odborných a písemných čtvrtletních prací. Kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin bylo zjištěno, že základní ukazatelé v oblasti plánování a přípravy výuky jsou plněny.

Všechny navštívené vyučovací hodiny byly vedeny plně odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Výuka probíhala v kmenových učebnách, škola nemá odbornou učebnu cizích jazyků. V kabinetě cizích jazyků jsou shromážděny veškeré učební pomůcky (nástěnné mapy, gramatické mapy, audio a videokazety apod.), audio technika a cizojazyčná literatura. V jedné ze sledovaných hodin byla využita audionahrávka doplňující a procvičující probrané mluvnické učivo. Výuka byla přehledně organizována, pokyny vyučujících v německém jazyce byly všem

jasné. Požadavky na žáky byly přiměřené, odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. V úvodu každé ze sledovaných vyučovacích hodin byl stanoven didaktický cíl, po frontálním opakování mluvnických jevů a tematických okruhů následoval výklad nové látky, která byla probírána v souvislostech a v relaci s požadovaným rozsahem slovní zásoby. Za účelem procvičení a upevnění nabytých znalostí byla kromě mluvnických cvičení z učebnice použita připravená speciální cvičení. Byl vytvořen prostor pro samostatnou práci žáků.

Interakce a komunikace mezi žáky a jednotlivými vyučujícími byla založena na pevných pravidlech. Znalosti žáků byly na velmi dobré úrovni. Z reakcí žáků bylo patrné, že převážná většina nové učivo bez problémů pochopila.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako vynikající, podmínky výuky jako velmi dobré, organizace, formy a metody výuky jako vynikající, motivace a hodnocení rovněž jako vynikající, stejně tak interakce a komunikace.

Výuka německého jazyka je z hlediska všech sledovaných a posuzovaných aspektů hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání v hospitovaných hodinách odpovídala vzdělávacímu programu. Učitelé byli na hodiny velmi dobře připraveni. Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, které byly v souladu s požadavky na znalosti absolventa školy. Z výukových metod převažovala metoda výkladu učiva, prokládaného motivačními otázkami, řešení technických aplikačních výpočtů a samostatná práce žáků s počítačem. Ve většině hodin chyběly prvky aktivního učení. Zkoušení a opakování mělo motivační charakter. Hodnocení bylo objektivní. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ve škole jsou vyučovány studijní obory 23-41-M/001 Strojírenství, 64-42-M/003 Strojírenská technická administrativa v denním studiu a nástavbový studijní obor 23-43-L/507 Provozní technika ve večerním studiu v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. února 1999 ze dne 15. ledna 1999 s čj. 11 441/99-21. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Vedení školy využilo u studijního oboru Strojírenství možnosti zařazení těch volitelných předmětů, které orientují výuku na zaměření pro výpočetní techniku a pro automobilovou techniku.

Plánování

Základem plánovací činnosti školy je koncepce zpracovaná ředitelem školy, která vychází z podrobné analýzy podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. Respektuje podnětné připomínky zástupců regionálních institucí, zvláště Školského úřadu a Úřadu práce v Ostravě. Roční plán zahrnuje kromě vymezených priorit na jednotlivých úsecích školy, plán kontrolní činnosti, školní řád, vnitřní platový předpis, soubor provozních řádů a pracovní řád zaměstnanců. Termínované úkoly jsou stanoveny písemně s uvedením jmen pracovníků zodpovědných za jejich splnění. Z ročního plánu vychází střednědobá a krátkodobá plánovací činnost pro období jednoho měsíce nebo jednoho týdne. Při plánování je využíváno podnětů a připomínek zástupců základní organizace odborového svazu a garantů předmětů. Je

zpracována kolektivní smlouva. Ke stěžejním úkolům střednědobého plánu patří zpracování standardního učiva v jednotlivých předmětech a plán realizace montáže strukturované kabeláže pro zavedení Internetu do kabinetů učitelů a do dvou odborných učeben výpočetní techniky.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnoceny jako příkladné.

Organizování

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny, příslušné pravomoci jsou delegovány. Kromě statutárního zástupce ředitele školy, sekretářky, pracovnice oddělení práce a mezd, hospodářky, účetní a bezpečnostního technika, je řediteli přímo podřízen též vedoucí dílen, který řídí vyučující praxe. Zástupce ředitele zodpovídá za výuku všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů, spolupracuje s vedoucím dílen a s ostatními technickými pracovníky, údržbářem, školníkem a vrátným, kteří jsou podřízeni hospodářce školy.

Organizační činnosti ve škole jsou projednávány na týdenních poradách vedení s předsedou základní organizace odborového svazu a s garanty předmětů. Ředitel školy akceptuje návrhy a připomínky studentské rady.

Do vnitřního informačního systému školy se promítá měsíční plánování, které vychází z analýzy plnění zadaných úkolů. Aktuální informace jsou vyvěšovány na nástěnku pedagogického sboru. Žáci získávají potřebné informace od svých učitelů, prostřednictvím školního rozhlasu nebo informačních nástěnek na chodbách školy.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí a činnostech školy na pravidelných třídních schůzkách nebo při osobní návštěvě školy po předchozí dohodě s učitelem. Povinností třídních učitelů je podávat v případě potřeby rodičům písemné informace s upozorněním na možná opatření.

Prezentace školy na veřejnosti se promítá do akcí souvisejících s organizováním dnů otevřených dveří, s exkurzemi žáků základních škol, náborů podporovaných propagačními materiály a oslav významných výročí školy.. Žáci prezentují školu svými dovednostmi na různých pracovištích praxe (např. v renomovaných autoservisech) a dobrým umístěním v různých sportovních soutěžích a olympiádách. Důležitá je spolupráce školy s představiteli hospodářské komory, zástupci vysokých škol a podniků a firem při jednáních o budoucím uplatnění absolventů.

Výroční zpráva školy je zpracovaná podle §17e odstavec 2, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Poskytuje o škole potřebné informace, doplněné přehledem dosaženého prospěchu žáků v jednotlivých ročnících a při maturitní zkoušce.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy ve své řídicí činnosti využívá nástrojů operativního řízení např.při jednáních s učiteli, kterých se týká řešená problematika. Písemnou formou operativního řízení jsou směrnice nebo adresné příkazy ředitele..Efektivně je využívána počítačová síť. Pravidelně se schází pedagogická rada školy.

V maximální míře je ve výuce využívána odbornost pracovníků. Vedení školy má snahu vytvořit stabilizovaný kolektiv učitelů s potřebným zastoupením odborníků s praktickými zkušenostmi a znalostmi současného vývoje. Jedinečné schopnosti pracovníků jsou

uplatňovány při řešení technických a provozních problémů školy, při modernizaci školního zařízení a tvorbě výukových modelů, což je zohledňováno mimořádnými odměnami.

Začínající vyučující mají přiděleného tzv. uvádějícího učitele, obvykle garanta předmětu, který organizuje náslechové hodiny, pomůže při sestavování tematických plánů učiva nebo poradí s řešením vzniklého problému.

Kritéria hodnocení pracovníků jsou zakomponována ve vnitřním platovém předpisu, na který je odkaz i v kolektivní smlouvě. Hodnocení pracovníků je prováděno měsíčně.

Hodnocení systému, rozsahu a efektivnosti vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je zakotven v ročním plánu. Ve škole každoročně probíhá veřejná prověrka za účasti zástupců odborového svazu, bezpečnostního technika, který je zároveň protipožárním preventistou, vedoucího dílen, zástupce ředitele a ředitele školy. Měsíčně je ředitelem školy kontrolována práce hospodářského oddělení. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna formou plánované hospitační činnosti s následným rozbohem a hodnocením hodiny. Průběžně je kontrolována práce třídních učitelů. O výsledcích kontrolní činnosti a o nápravě zjištěných nedostatků jsou vedeny adresné písemné záznamy. Kontrolou povinné dokumentace školy vedené dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, byly zjištěny formální nedostatky v zápisech volitelných předmětů v třídních knihách a třídních výkazech. V průběhu orientační inspekce byla zjednána náprava.

Pro posouzení kvality výuky jsou využívány výsledky pololetní klasifikace. K hodnocení úrovně výsledků učení žáků slouží testy sondy Maturant.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Organizační struktura školy umožňuje její účinné řízení. Plánování vychází z analýzy podmínek školy. Ředitel využívá podněty a připomínky ostatních pracovníků. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Pracovníkům školy jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění jejich iniciativy a kreativity. Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Byly zjištěny určité rezervy vedení školy v kontrolní činnosti práce třídních učitelů.

Na základě posouzení plánovací činnosti, organizační struktury, vedení a motivování pracovníků a kontrolních mechanismů ve škole je kvalita řízení školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. ledna 1999, čj.: 11 441/99-21,
- povinná dokumentace školy vedená dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace,
- výroční zpráva o činnosti školy,
- schválené učební plány a osnovy,

- tematické plány učiva,
- písemné práce žáků.

ZÁVĚR

Rozpočet přidělený škole zřizovatelem umožňuje realizovat její vzdělávací program. Rozpočtované finanční prostředky pokrývají pouze základní provoz školy. Pokles výše provozních prostředků se promítá do oblasti oprav, údržby a investic. Škola provádí pravidelné analýzy hospodaření, z nichž vychází při přijímání úsporných opatření zefektivňujících provoz školy. Úsporná opatření směřují do oblasti hospodaření s energiemi, s materiálem, do oblasti údržby a oprav a výroby některých učebních pomůcek svépomocí apod. Od 1. ledna 1999 škola neprovádí hospodářskou činnost. V účetním období 1999 získala účelovou dotaci na modernizaci a obnovu učebny výpočetní techniky, na nákup stroje pro potřeby výuky v dílnách a na údržbu a opravy. Při nákupu učebních pomůcek je stanoveno pořadí priorit. Úsporná opatření nejsou prováděna na úkor výchovně vzdělávacího programu. Dne 5. října 1998 byla ve škole provedena kontrolním oddělením Školského úřadu v Ostravě kontrola hospodaření s finančními prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu prostřednictvím ŠÚ Ostrava.

Škola plní svou základní funkci. Inspekční zjištění byla převážně pozitivní. Drobné nedostatky formálního charakteru byly v průběhu inspekce odstraněny. Kvalita vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá. Řízení je promyšlené a koncepční.

Na základě všech zjištěných skutečností je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Ing. Vítězslava Kobzová v. r.
Členové týmu	Ing. Eva Zátoková	Ing. Eva Zátoková v. r.
	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský v. r.

V Ostravě dne 11. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. listopadu 1999

Razítko

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Ostrava Matiční 20, 729 00 Ostrava	26. listopadu 1999	146 389/99-10023
Zřizovatel: MŠMT ČR 118 12 Praha 1-Malá Strana	26. listopadu 1999	146 390/99-10023

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány